Alaattin AKTAŞ
ala.aktas@gmail.com

PROJEKSİYON

İNŞAAT SEKTÖRÜ:

Önce İstanbul'da başladı, sonra Ankara ve İzmir'e uzandı. Ardından diğer illerdeki projeler geldi. İnşaat sektöründe nitelik değiştirmişti adeta. Artık bildiğimiz klasik daire değildi yapılan, rezidansa atlanmıştı. Yenilik yeniliği izlemeye başladı. Herkesin lüksü kendineydi biraz da, küçük şehirlerde de oralar için lüks sayılabilecek konutlar yapılıyordu. Özellikle de merkezden uzak inşaat söz konusuysa kendi çapında gökdelenler dikiliyordu.

Yani arz artışı çok dikkat çekiciydi ama bu arzı karşılayacak talep var mıydı? Doğrusu işte o biraz tartışmalıydı. Hem inşaat sektörünün klasik çalışma biçimi biraz değişikliğe uğramış gibiydi. İnşaat sektörü eskiden "yap-sat" biçiminde çalışırdı. Oysa şimdi "sat-yap" şeklinde özetlenebilecek bir yöntem gelişmişti. Satılan ve parası bir ölçüde tahsil edilmeye başlanan, alıcıların bankalara borçlanması biçimindeki yöntemlerle devreye sokulan projeler gerçekleşmezse ne olacaktı... Ne yazık ki bu tür örnekler yaşanmaya başlandı. Bu durumdaki tüketicilerin çoğu ödedikleri tutarın üstüne

bir bardak soğuk su içmek durumunda kalıyor, bir kısmı da ortada olmayan ve olma ihtimali hiç görülmeyen konut için bankaya olan borcunu ödemeye devam ediyor.

İnşaat sektöründe arzın nasıl geliştiğine ilişkin en temel gösterge, belediyelerin verdiği yapı ruhsatı ve yapı kullanma izin belgelerinin düzeyi. Yeni inşaatlar için verilen ruhsatlar kapsamındaki daire sayısının artış hızında belirgin bir yavaşlama var. Daire sayısı, geçen yılın ilk çeyreğinde 2011'e göre %31,2 artmışken, bu yıl geçen yıla göre artış %9,3'te kaldı. Toplam ruhsat sayısındaki artış biraz hızlanmış olmakla birlikte, ruhsatların yüzölçümündeki artış %48,5'ten %2,2'ye, değerindeki artış %66,4'ten %1,2'ye geriledi.

Yani inşaat sektörü ayağını frene götürmüş durumda. Geçen yılın ilk çeyreğindeki o hızlı artış, bu yıl söz konusu değil. Ancak, geçen yıllarda yapı ruhsatına bağlanan inşaatlar tamamlanıyor ve o yapılar için artık kullanma izin belgesi veriliyor. İşte bu da bugünün arzını artırıyor.

Geçen yılın ilk çeyreğinde yapı kullanma izni verilen bina sayısı 2011'e göre %1,6 artmıştı. Bu yıl geçen yıla göre artış %24,6'yı buldu. İzne konu binaların yüzölçümü aynı

Yapı Ruhsatı (Birinci çeyrek)

	2013	2012	2011	Değişim (Yüzde)	
				2013	2012
Binasayısı	22.995	19.587	16.860	17,4	16,2
Yüzölçümü (m²)	31.995.430	31.304.118	21.085.361	2,2	48,5
Değer (Bin TL)	21.765.349	21.509.398	12.924.461	1,2	66,4
Daire sayısı	158.466	144.972	110.526	9,3	31,2

Yapı Kullanma İzin Belgesi (Birinci çeyrek)

	2013	2012	2011	Değişim (Yüzde)	
				2013	2012
Bina.sayısı	23.959	19.225	18.918	24,6	1,6
Yüzölçümü (m²)	28.370.017	22.564.803	20.889.697	25,7	8,0
Değer (Bin TL)	18.926.365	14.895.991	12.511.040	27,1	19,1
Daire sayısı	149.229	116.479	106.343	28,1	9,5

sıraya göre %8 ve %25,7 arttı. Bu binaların değerindeki artış %19,1 ve %27,1 oldu.

2011 yılının ilk çeyreğinde 106 bin daire için kullanım izni verilmişti. Sayı geçen yıl %9,5 artışla 116 bine çıktı. Bu yıl ise geçen yıla göre %28,1'lik artış kaydedildi ve kullanım izni verilen daire sayısı 149 bine ulaştı.

Bu arzı karşılayacak ölçüde talep yok, bu kesin. Dolayısıyla yalnızca bir çeyrekte neredeyse 150 bin daire için kullanım izni verilmesine nasıl bir yorum getirilebilir? Özetin özeti olarak şu söylenebilir; bu arz karşısında fiyatlar, özellikle de ikinci elde fiyatlar aynı düzeyde seyreder, reel olarak da gerilemeye devam eder.

ENFLASYON:

Geçen sayımızda enflasyonla ilgili değerlendirmemizin girişinde şu görüşlere yer vermiştik:

"Yıllık TÜFE ilk üç ayda %7 dolayında seyrediyor. Asıl hareket nisanda yaşanacak ve yıllık oran büyük olasılıkla %6-6,5 arasına inecek. Bu hızlı düşüşün nedeni, geçen yılın nisan ayındaki artışın %1,52 olması; bu yıl çok daha düşük artış beklendiği için yıllık oranda da belirgin bir yavaşlama görülecek. Kaldı ki, emtia fiyatlarında ortaya çıkan gerilemelerin etkisiyle genel fiyat artış hızı iyice düşük kalabilir."

Nisan gerçekleşmesi tam da tahminler doğrultusunda oldu. Tüketici fiyatları nisanda %0,42 arttı, geçen yılın nisanındaki %1,52'nin çok altında kalan bu artış sayesinde yıllık oran nisan sonunda %6,13'e geriledi.

Mayısla birlikte fiyatların genellikle gerileme gösterdiği döneme giriyoruz. TÜFE geçen yıl Mayıs'ta %0,21, Haziran'da %0,90, Temmuz'da %0.23 gerilemişti. Bu üç ayın toplamındaki fiyat düşüşü %1,33'ü aşmıştı.

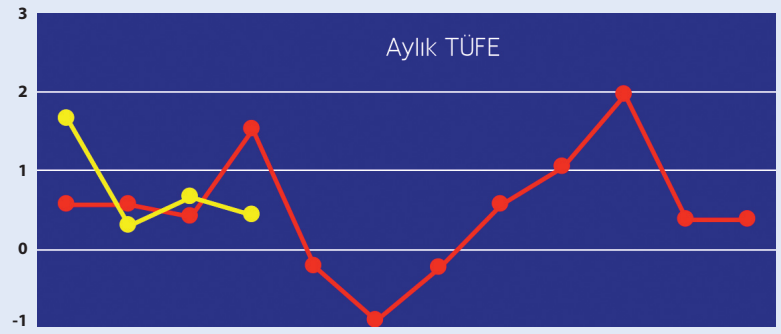
Şimdi merak edilen, bu yıl da aynı eğilimin ortaya çıkıp çıkmayacağı. Fiyatların üç ay boyunca düzenli olarak gerileyeceğini söylemek pek kolay değilse de, en azından hızlı bir artış yaşanmayacağına dönük güçlü işaretler var.

Birincisi, ekonomik aktivitedeki yavaşlama. Ekonominin geçen yıldan daha yavaş büyüdüğü ortada. Her ne kadar bu durum ilk çeyreğe ilişkinse de, ikinci çeyrekte hızlı bir canlanma yaşandığına dönük pek işaret yok.

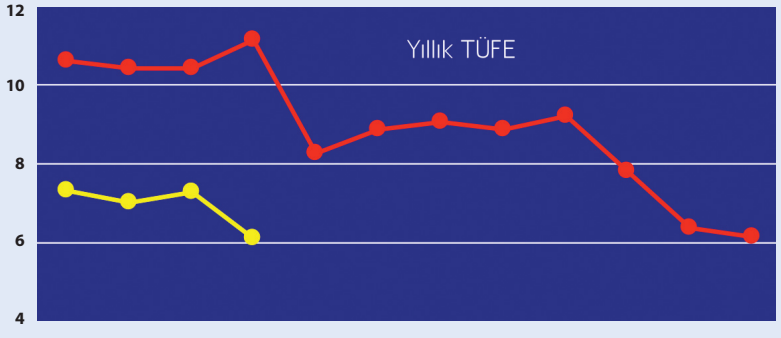
İkincisi de, tarım üretiminde ortaya çıkan hızlı artış. Bu sayede tarım ürünlerinde fiyat düşüşünün daha keskin olması ve bunun da enflasyon üzerinde olumlu etkide bulunması şaşırtıcı olmaz.

Dolayısıyla mayıstan itibaren üç ayda enflasyonda pek sorun yaşanacak gibi görünmüyor. Belki bu üç ay toplamında geçen yılki kadar bir gerileme ortaya çıkmaz ve bu yüzden nisan sonunda %6,13 olan oran, temmuz sonunda bir miktar yukarıda oluşabilir. Ama önemli olan yılsonunda Merkez Bankası'nın ısrarla koruduğu %5,3'lük tahminin tutup tutmayacağı.

Merkez Bankası, yüzde 5,3'lük hedefiyle paralel tahminini koruyor, ilk iki enflasyon raporunda bu oranda bir revizyona gidilmedi. Bakalım temmuz ve ekim aylarında yayımlanacak raporlarda da %5,3'lük tahmin korunacak mı?

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2012	0,56	0,56	0,41	1,52	-0,21	-0,90	-0,23	0,56	1,03	1,96	0,38	0,38
2013	1,65	0,30	0,66	0,42								

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haz.	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kas.	Ara.
2012	10,61	10,43	10,43	11,14	8,28	8,87	9,07	8,88	9,19	7,8	6,37	6,16
2013	7,31	7,03	7,29	6,13								

BİR BAKIŞTA ÜÇ YILIN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

		Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Tem.	Ağus.	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
ÜFE (% değ.)	2011	2,36	1,72	1,22	0,61	0,15	0,01	-0,03	1,76	1,55	1,60	0,65	1,00
	2012	0,38	-0,09	0,36	0,08	0,53	-1,49	-0,31	0,26	1,03	0,17	1,66	0,12
	2013	-0,18	-0,13	0,81	-0,51								
TÜFE (% değ.)	2011	0,41	0,73	0,42	0,87	2,42	-1,43	-0,41	0,73	0,75	3,27	1,73	0,58
	2012	0,56	0,56	0,41	1,52	-0,21	-0,90	-0,23	0,56	1,03	1,96	0,38	0,38
	2013	1,65	0,30	0,66	0,42								
İhracat (Aylık) (milyon $)	2011	9.551	10.059	11.811	11.873	10.943	11.350	11.860	11.245	10.751	11.907	11.079	12.477
	2012	10.348	11.748	13.209	12.631	13.132	13.231	12.831	12.832	12.955	13.194	13.757	12.611
	2013	11.494	12.404	13.175									
İthalat (Aylık) (milyon $)	2011	16.905	17.520	21.644	20.953	21.107	21.605	21.061	19.679	21.204	19.919	18.649	20.594
	2012	17.469	17.787	20.677	19.273	21.750	20.438	20.835	18.828	19.924	18.787	20.949	19.826
	2013	18.803	19.394	20.560									
Cari denge (milyon $)	2011	-5.939	-5.960	-9.461	-7.538	-7.695	-7.612	-5.150	-3.741	-6.110	-4.143	-5.236	-6.507
	2012	-5.784	-4.252	-6.264	-4.568	-5.366	-4.008	-3.865	-1.093	-2.372	-1.103	-4.023	-4.823
	2013	-5.586	-4.935	-5.396									
İç borç stoku (milyar ₺)	2011	353,3	357,5	359,9	362,0	362,7	362,7	363,9	366,6	366,6	368,0	366,4	368,8
	2012	372,2	377,0	375,2	374,7	375,9	377,7	382,1	384,9	387,7	391,3	387,8	386,5
	2013	389,0	390,9	392,8	393,6								
İç borç faizi (%)	2011	7,73	8,08	8,20	8,32	8,42	8,48	8,55	8,61	8,56	8,55	8,69	8,74
	2012	10,49	10,05	9,93	9,86	9,85	9,82	9,64	9,32	9,14	9,05	8,83	8,79
	2013	6,46	6,31	6,35	6,41								
Bütçe geliri (Aylık) (milyon ₺)	2011	23.499	24.556	20.674	23.523	27.133	26.686	20.714	32.256	22.061	22.633	29.032	24.057
	2012	28.087	27.518	21.813	29.131	30.826	24.804	28.056	30.250	23.207	27.345	33.362	27.302
	2013	36.872	32.500	24.768	30.488								
Bütçe gideri (Aylık) (milyon ₺)	2011	22.494	23.568	26.792	22.467	24.298	23.597	24.226	29.495	23.932	24.574	26.886	42.279
	2012	26.347	30.159	27.344	27.719	26.239	31.074	28.302	31.822	29.037	31.749	27.943	42.758
	2013	30.933	33.948	30.157	29.893								
Reel kur end. (TÜFE'ye göre) (2003=100)	2011	121,19	117,35	115,87	118,33	117,25	113,30	109,38	103,52	104,92	106,70	110,48	109,52
	2012	112,47	115,93	114,22	115,94	116,82	117,02	118,25	118,88	116,28	117,38	119,38	118,17
	2013	120,57	119,75	120,27	121,10								
Aylık Ort. $ (₺)	2011	1,5538	1,5828	1,5747	1,5156	1,5642	1,5940	1,6467	1,7442	1,7865	1,8271	1,8038	1,8589
	2012	1,8389	1,7511	1,7793	1,7798	1,7970	1,8161	1,8049	1,7858	1,7956	1,7941	1,7855	1,7791
	2013	1,7639	1,7699	1,8072	1,7965								
Aylık Ort.Euro (₺)	2011	2,0738	2,1597	2,2026	2,1869	2,2489	2,2934	2,3528	2,4998	2,4636	2,4990	2,4469	2,4522
	2012	2,3723	2,3146	2,3504	2,3432	2,3052	2,2747	2,2222	2,2113	2,3051	2,3283	2,2909	2,3332
	2013	2,3414	2,3689	2,3448	2,3355								
Mevduat (Milyar ₺)	2010	378,1	388,2	394,8	394,7	408,9	411,2	415,2	421,7	414,5	408,0	409,7	417,3
	2011	416,7	412,3	416,5	420,9	419,4	427,3	434,3	436,5	445,7	449,5	454,8	470,7
	2012	470,2	475,0	480,1	489,1								
DTH (Milyar $)	2010	97,3	100,3	106,0	108,3	104,0	104,0	102,5	100,7	98,0	103,8	100,3	100,6
	2011	105,1	107,9	106,6	108,6	106,0	108,3	107,8	107,9	109,8	110,8	110,0	112,9
	2012	117,0	112,9	111,3	114,8								
Kredi (Milyar ₺)	2010	429,0	442,5	452,0	467,4	485,2	499,0	514,6	534,0	544,6	545,3	552,0	565,6
	2011	562,6	564,8	581,9	590,2	601,3	615,0	612,1	625,8	632,0	635,5	649,6	665,2
	2012	668,3	688,3	704,5	718,3								
Tük.kredileri (Milyar ₺)	2010	127,3	130,5	134,4	140,3	144,6	149,7	152,7	154,8	157,0	159,3	159,8	162,1
	2011	162,1	162,9	165,3	167,0	169,1	172,3	173,2	175,4	177,4	179,5	182,3	185,9
	2012	188,2	192,5	197,2	200,9								
Kredi kartları (Milyar ₺)	2010	42,9	43,4	43,1	45,1	46,3	47,6	49,8	49,9	51,8	52,1	52,3	53,9
	2011	53,9	54,7	52,2	57,5	58,6	61,6	61,8	64,1	65,6	66,4	67,7	68,8
	2012	74,8	77,2	77,9	80,9								
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmamış endekse göre)	2011	19,1	14,3	11,7	9,6	9,7	9,9	7,0	5,7	14,2	10,3	8,7	3,7
	2012	2,6	5,4	3,7	2,7	6,0	2,1	3,3	-2,6	4,9	-6,3	13,3	-2,8
	2013	2,3	1,6	0,2									
San.ür.ende.değ. (%) (Arındırılmış endekse göre)	2011	19,1	14,4	11,9	9,7	8,6	10,0	8,4	8,1	8,3	10,4	7,0	3,8
	2012	1,6	2,5	3,7	4,0	5,7	2,1	3,3	0,5	3,5	0,8	3,8	-1,8
	2013	2,0	4,4	1,4									
Protestolu senet (Milyon ₺)	2011	419,9	326,3	380,4	368,0	362,1	369,3	384,4	395,0	458,2	474,6	479,1	485,0
	2012	494,2	430,0	414,0	467,0	510,6	583,3	571,4	615,8	690,6	721,8	769,2	681,3
	2013	729,0	534,1	543,0	568,1								
Dış borç öde. (Milyon $)	2011	1.743	1.024	1.094	910	899	1.614	823	1.235	962	583	1.067	869
	2012	1.756	1.121	840	676	1.263	570	2.127	789	902	1.129	931	653
	2013	2.810	1.008	997	644								

GÖSTERGELER

GSYH (yüzde değişim)

	2012	2011	2010
Birinci çeyrek	3,3	12,4	12,6
İkinci çeyrek	2,9	9,3	10,4
Üçüncü çeyrek	1,6	8,7	5,3
Dördüncü çeyrek	1,4	5,3	9,3
Yıllık	2,2	8,8	9,2

Fiyatlar (yüzde değişim)

	2013	2012
ÜFE		
.Nisan	-0,51	0,08
.Dört aylık	-0,01	0,73
.Yıllık	1,70	7,65
.Yıllık ortalama	3,74	10,72

	2012	2011
TÜFE		
.Nisan	0,42	1,52
.Dört aylık	3,06	3,09
.Yıllık	6,13	11,14
.Yıllık ortalama	7,66	8,59

Dış Ticaret (Milyon $)

	2013	2012	Değ.(%)
Mart			
. İhracat	13.175	13.209	-0,26
. İthalat	20.560	20.677	-0,57
. Açık	-7.385	-7.468	-1,11
.İhracat/ithalat (%)	64,1	63,9	
Ocak-Mart			
. İhracat	37.073	35.305	5,01
. İthalat	58.757	55.934	5,05
. Açık	-21.684	-20.629	5,11
.İhracat/ithalat (%)	63,1	63,1	
Mart itibariyle yıllık			
. İhracat	154.247	138.790	11,14
. İthalat	239.367	240.704	-0,56
. Açık	-85.120	-101.914	-16,48
.İhracat/ithalat (%)	64,4	57,7	

Cari İşlemler Dengesi (Milyon $) (Ocak-Mart)

	2013	2012	Fark	Değ.(%)
CARİ İŞLEMLER DENGESİ	-15.917	-16.300	-383	-2,3
Döviz geliri	49.421	45.488	3.933	8,6
. İhracat	39.889	37.450	2.439	6,5
. Turizm	4.124	2.978	1.146	38,5
. Faiz	457	461	-4	-0,9
. Diğer	4.951	4.599	352	7,7
Döviz gideri	-65.338	-61.788	3.550	5,7
. İthalat	-56.936	-54.233	2.703	5,0
. Turizm	-1.123	-762	361	47,4
. Faiz	-1.219	-1.341	-122	-9,1
. Diğer	-6.060	-5.452	608	11,2
Mart itibariyle yıllık	-47.138	-70.032	-22.894	-32,7

Merkez Bankası Döviz Rezervi (Milyon $)

	03/05/2013	04/05/2102	Değişim (%)
TOPLAM	133.481	92.732	43,94
.Döviz rezervi	20.197	12.746	58,46
.Altın	113.284	79.986	41,63

Reel Kur Endeksi (2003=100) (TÜFE'ye göre)

Nisan 06	120,76	Nisan 10	127,55
Nisan 07	118,53	Nisan 11	118,33
Nisan 08	115,53	Nisan 12	115,94
Nisan 09	114,03	Nisan 13	121,10

Mevduat Bankaları Kredileri (Bin ₺)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ. (%)
TOPLAM	718.898.783	588.359.236	22,19
Yurtiçi krediler	715.452.898	585.621.959	22,17
.₺ krediler	561.374.170	458.325.663	22,48
.Yabancı para krediler	154.078.728	127.296.296	21,04
Yurtdışı krediler	3.445.885	2.737.277	25,89

Yatırım Teşvikleri Belgeleri (Milyon ₺) (Ocak-Mart)

	2013	2012	Değ.(%)
.Enerji	6.907	4.479	54,21
.Hizmetler	4.975	2.975	67,23
.İmalat	8.249	3.621	127,81
.Madencilik	2.492	229	988,21
Toplam	22.623	11.304	100,13

Repo Hacmi (Bin ₺)

	10/05/2013	11/05/2012	Değ. (%)
. Müşterilerle yapılan	2.279.433	3.042.895	-25,09
. Mali kuruluşlar arasında yapılan	24.474.179	24.002.797	1,96

Merkezi Yönetim Bütçesi (Milyon ₺) (Ocak-Nisan)

	2013	2012	Değ.(%)
. Gelir	124.629	106.549	16,97
. Harcama	124.931	111.569	11,98
. Denge	-302	-5.020	-93,98
. Faiz dışı denge	17.922	16.949	5,74

Yurtiçindekilerin toplam ₺ mevduatı (Bin ₺)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ. (%)
TOPLAM	485.476.880	413.854.880	17,31
. Vadesiz	72.152.823	58.010.473	24,38
. Vadeli	413.324.057	355.844.407	16,15

Yurtiçi Yerleşiklere Ait DTH (Milyon $)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ. (%)
TOPLAM	105.739	101.282	4,40
. ABD Doları	62.245	60.176	3,44
. Euro	31.540	29.770	5,95
(Dolar karşılığı)	41.414	39.085	5,96
.Diğer dövizler (dolar karşılığı)	2.080	2.021	2,92

Mevduatın Vade Dağılımı (Bin ₺)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ. (%)
a- ₺ mevduat	507.012.775	431.353.933	17,54
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	75.492.016	60.269.082	25,26
. Bir ay vadeli	69.405.894	53.942.918	28,67
. Üç ay vadeli	296.862.843	269.355.029	10,21
. Altı ay vadeli	35.347.892	36.054.319	-1,96
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	29.904.130	11.732.585	154,88
b-Yabancı para mevduat	247.330.724	228.217.645	8,37
. Vadesiz ve yedi gün ihbarlı	51.829.382	47.476.838	9,17
. Bir ay vadeli	39.176.928	38.890.287	0,74
. Üç ay vadeli	112.035.281	106.903.763	4,80
. Altı ay vadeli	17.422.662	15.248.965	14,25
. Bir yıl vadeli ve daha uzun vadeli	26.866.471	19.697.792	36,39

Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları (Bin ₺)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ.(%)
Tüketici Kredileri ve Kredi Kartları	282.657.447	217.591.076	29,90
. Tüketici kredileri	201.806.543	167.496.464	20,48
Konut	86.775.973	70.967.273	22,28
Taşıt	7.518.126	6.906.752	8,85
Diğer	107.512.444	89.622.439	19,96
.Kredi kartları	80.850.904	62.031.978	30,34
Tasfiye olunacak			
. Tüketici kredileri	4.658.359	3.509.739	32,73
. Kredi kartları	4.554.174	3.706.949	22,86

Şirket Kuruluşları (Ocak-Nisan)

	2013	2012	Değ.(%)
. Kurulan	17.327	15.825	9,49
. Kapanan	5.899	4.627	27,49

En Yüksek Faz Oranları (3 Mayıs 2013 itibariyle)

₺ mevduata uygulanan faiz (%)		ABD Doları mevduata uygulanan faiz (%)		Euro mevduata uygulanan faiz (%)	
. Bir aya kadar vadeli	3,00 -20,00	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Bir aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Üç aya kadar vadeli	4,00 -20,00	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Üç aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Altı aya kadar vadeli	5,00 -18,00	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 9,50	. Altı aya kadar vadeli	0,25 - 9,50
. Bir yıla kadar vadeli	5,00 -18,00	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 9,75	. Bir yıla kadar vadeli	0,25 - 10,00

İç Borç Stoku (Milyar ₺)

	2013	2012	Değ.(%)
.Nisan sonu	393,6	374,7	5,04

Para Arzı (Bin ₺)

	03/05/2013	04/05/2102	Değ. (%)
M1	160.923.786	136.363.194	18,01
DOLAŞIMDAKİ PARA	55.597.937	49.096.283	13,24
Dolaşıma Çıkan Banknot + Madeni Para	63.471.977	55.457.860	14,45
Banka Kasaları (-)	7.874.040	6.361.577	23,77
VADESİZ MEVDUAT (₺)	70.942.544	55.306.875	28,27
Mevduat Bankaları	65.668.119	51.420.641	27,71
Katılım Bankaları	5.253.441	3.864.791	35,93
TCMB	20.984	21.443	-2,14
VADESİZ MEVDUAT (YP)	34.383.305	31.960.036	7,58
Mevduat Bankaları	31.724.901	29.693.485	6,84
Katılım Bankaları	2.650.301	2.230.201	18,84
TCMB	8.103	36.350	-77,71
M2	755.059.645	660.362.131	14,34
VADELİ MEVDUAT (₺)	422.853.847	365.841.602	15,58
Mevduat Bankaları	398.195.495	346.659.340	14,87
Katılım Bankaları	24.658.352	19.182.262	28,55
TCMB	-	-	
VADELİ MEVDUAT (YP)	171.282.012	158.157.335	8,30
Mevduat Bankaları	158.147.394	147.662.818	7,10
Katılım Bankaları	13.134.618	10.494.517	25,16
TCMB	-	-	
M3	797.382.092	702.395.288	13,52
REPO	5.491.282	5.996.074	-8,42
PARA PİYASASI FONLARI (B TİPİ LİKİT FONLAR)	15.633.927	20.465.974	-23,61
İHRAÇ EDİLEN MENKUL DEĞERLER	21.197.238	15.571.109	36,13

Tüketici Güven Endeksi

	Nisan 13	Mart 13	Değ.(%)
TÜKETİCİ GÜVEN ENDEKSİ(*)	75,6	74,9	0,9
.Hanenin maddi durum beklentisi	91,1	90,8	0,3
.Genel ekonomik durum beklentisi	101,3	98,0	3,4
.İşsiz sayısı beklentisi (**)	87,4	85,9	1,7
.Tasarruf etme ihtimali	22,7	24,9	-8,8

(*)Beklentiler gelecek 12 aylık dönem için sorgulanıyor.
(**)Söz konusu endeksin artması, işsiz sayısı beklentisinde azalışı, azalması ise işsiz sayısı beklentisinde artışı gösteriyor.

Sanayi Üretimi Değişimi (%)

	Mart 2013	Mart 2012
.Arındırılmamış endekse göre (yıllık)	0,2	3,7
.Takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (yıllık)	1,4	3,7
.Mevsim ve takvim etkisinden arındırılmış endekse göre (bir önceki aya göre)	-0,9	1,6

Dış Borç Anapara ve Faiz Ödemesi (Milyon $) (Ocak-Nisan)

	2013	2012	Değ.(%)
Toplam	5.459	4.394	24,24
. Kamu	4.881	3.713	31,46
. Merkez Bankası	141	85	65,88
. IMF'ye ödemeler	437	596	-26,68

Turist Sayısı

	2013	2012	Değ.(%)
Ocak-Mart	4.214.348	3.439.745	22,52

İnşaat Ruhsatı ve Yapı Kullanma İzin Belgesi

Daire sayısı (Yıllık)	2012	2011	Değ.(%)
. Ruhsat	745.872	652.716	14,27
. Yapı kullanma izin belgesi	542.036	557.462	-2,77

İmalat Sanayi Kapasite Kullanım Oranı (Yüzde)

	2013	2012
.Nisan	73,6	74,7

Protestolu Senetler (Ocak-Nisan)

	2013	2012	Değ.(%)
. Adet	350.273	314.773	11,28
. Tutar (Bin ₺)	2.374.208	1.805.193	31,52

İşsizlik Verileri (Bin Kişi)

	Şubat 13	Ocak 13	Şubat 12
.15 ve daha yukarı yaştaki nüfus	55.250	55.169	54.365
.İşgücü durumu	27.430	27.323	26.058
… İstihdam edilenler	24.546	24.433	23.338
… İşsizler	2.884	2.890	2.721
.İşsizlik oranı (%)	10,5	10,6	10,4
.Tarım dışı işsizlik oranı (%)	12,9	12,9	12,7
.Genç nüfusta işsizlik oranı (%)	20,9	20,7	18,3

DIŞ BORÇ STOKU (Milyon $)

	2012 4.Ç.	2012 3.Ç.	2012 2.Ç.	2012 1.Ç.	2011
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	336.863	326.251	322.058	317.172	305.158
Kısa vadeli	100.951	99.375	97.851	89.394	82.997
Uzun vadeli	235.912	226.876	224.207	227.778	222.161
Kamu sektörü (toplam)	103.117	101.077	102.806	101.157	94.311
Kısa vadeli	11.040	9.762	12.772	10.683	7.013
Uzun vadeli	92.077	91.315	90.034	90.474	87.298
TCMB (toplam)	7.724	7.941	8.725	9.694	9.712
Kısa vadeli	1.082	1.110	1.166	1.275	1.282
Uzun vadeli	6.642	6.831	7.559	8.419	8.430
Özel sektör (toplam)	226.022	217.233	210.527	206.321	201.135
Kısa vadeli	88.829	88.503	83.913	77.436	74.702
Uzun vadeli	137.193	128.730	126.614	128.885	126.433
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE FARK (Milyon Dolar)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	10.612	4.193	4.885	12.014	13.448
Kısa vadeli	1.576	1.524	8.457	6.397	5.882
Uzun vadeli	9.036	2.669	-3.572	5.617	7.566
Kamu sektörü (toplam)	2.040	-1.729	1.649	6.846	5.235
Kısa vadeli	1.278	-3.010	2.089	3.670	2.723
Uzun vadeli	762	1.281	-440	3.176	2.512
TCMB (toplam)	-217	-784	-969	-18	-1.816
Kısa vadeli	-28	-56	-109	-7	5
Uzun vadeli	-189	-728	-860	-11	-1.821
Özel sektör (toplam)	8.789	6.706	4.206	5.186	10.029
Kısa vadeli	326	4.590	6.477	2.734	3.154
Uzun vadeli	8.463	2.116	-2.271	2.452	6.875
ÖNCEKİ DÖNEME GÖRE DEĞİŞİM (Yüzde)					
Türkiye brüt dış borç stoku (toplam)	3,3	1,3	1,5	3,9	4,6
Kısa vadeli	1,6	1,6	9,5	7,7	7,6
Uzun vadeli	4,0	1,2	-1,6	2,5	3,5
Kamu sektörü (toplam)	2,0	-1,7	1,6	7,3	5,9
Kısa vadeli	13,1	-23,6	19,6	52,3	63,5
Uzun vadeli	0,8	1,4	-0,5	3,6	3,0
TCMB (toplam)	-2,7	-9,0	-10,0	-0,2	-15,8
Kısa vadeli	-2,5	-4,8	-8,5	-0,5	0,4
Uzun vadeli	-2,8	-9,6	-10,2	-0,1	-17,8
Özel sektör (toplam)	4,0	3,2	2,0	2,6	5,2
Kısa vadeli	0,4	5,5	8,4	3,7	4,4
Uzun vadeli	6,6	1,7	-1,8	1,9	5,8